

М. П. Кучера

Райковецьке городище

РАЙКОВЕЦЬКЕ ГОРОДИЩЕ — археологічна пам'ятка. Знаходиться на лівому березі р. Гнилоп'ять в урочищі Лука поблизу с. Райки Бердичівського р-ну Житомирської обл. Є залишками невеликої давньоруської фортеці 11—13 ст., що входила до системи укріплених поселень, споруджених для захисту південних кордонів від степових кочовиків. 1929—35 і 1946—47 досліджене співробітниками ([Т. Мовчанівський](#), [П. Курінний](#), [В. Гончаров](#)) Інституту археології АН УРСР (Київ). По периметру округлого майданчика площею 0,3 га відкрито обвуглені рештки суцільної конструкції з понад 50-ти зрубних житлових і господарських приміщень, а у середній частині — 8 напівземлянкових жител, 2 скупчення попелу від скирд сіна чи соломи та загін для худоби. Виявлено багато кістяків людей і домашніх тварин, що загинули під час ворожого нападу. Знайдено знаряддя землеробства (лемеші, чересла, серпи, коси), ковальського, ювелірного і деревообробного ремесла, військового спорядження (мечі, шаблі, списи, бойові сокири, булави, шоломи, кольчуги, наконечники стріл тощо), предмети побуту, скупчення обгорілих зернових та технічних культур. На думку В. Гончарова, городище знищене монголо-татарами 1241, Т. Мовчанівський стверджував, що військом князя (короля) Данила Романовича (Галицького) 1257—58 під час карального походу у Болохівську землю, мешканці якої були «людьми татарськими».

Рекомендована література

1. Мовчанівський Т. Райковецьке городище XI—XIII ст. (попереднє повідомлення про дослідження городища за 1929—1934 рр) // Наук. зап. Ін-ту історії матеріал. культури ВУАН. 1935. Кн. 5—6;
2. Гончаров В. К. Райковецкое городище. К., 1950;
3. Звіздецький Б. А. Городища IX—XIII ст. на території літописних древлян. К., 2008.

Бібліографічний опис:

Райковецьке городище / М. П. Кучера // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889988>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).